

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Seepsula Oy:n louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VD/11413/11.00.03.00/2022

KR/JP/MRA/SR

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristökeskuksen ja ympäristöterveyden lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 8.11.2022.

Arviointiohjelma, kuulutus, lausuntopyyntö sekä tallenne yleisötilaisuudesta 25.10.2022 löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta:

www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA.

Arviointiohjelman painettu versio on nähtävillä 10.10. - 8.11.2022 muun muassa Vantaa-infossa Tikkurilassa (Dixi, Ratatie 11, 2. krs, Vantaa) ja Tuusinfossa, Autoasemankatu 2, Tuusula.

Hankkeen kuvaus

Hanke pitää sisällään kalliokiviaineksen louhintaa ja suojavallien rakentamisen pilaantumattomista ylijäämämaista. Hankealue sijaitsee Tuusulan kunnan Ruotsinkylässä nykyisen Seepsulan louhinta-alueen luoteispuolella ja Vantaan kaupungin rajan itäpuolella. Alueen koko on noin 67 ha ja se on tällä hetkellä pääosin metsätalouskäytössä.

Louhinta-alueen koko on 17,3 ha. Pintamaita poistetaan noin 320 000 k-m³ ja ne sijoitetaan hankealueen pohjoisosaan rakennettavaan suojavalliin. Kalliomaata otetaan kaikissa vaihtoehdossa noin 8,3 milj. m³. Vuotuinen louhintamäärä on noin 2 milj. m³ ja ylijäämämaa-ainesten vastaanottomäärä enintään 2 milj. m³. Kokonaistäyttömäärä on maksimissaan 47,7 milj. m³, jossa betoni- ja tiilijätteen osuus on 3 milj. m³.

Vastaanotettavia ylijäämämaita ovat kaikki ylijäämämaat sekä kitka- ja koheesiomaat, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot. Toiminta olisi ympärivuotista ja toiminta-aika arkipäivisin klo 6–22 välisenä aikana ja lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana.

Kaikissa vaihtoehdoissa hankealueella otetaan lisäksi vastaan hiekotussepeleitä 150 000 m³ vuodessa sekä kaivuumaita, jotka voivat sisältää betoni- ja tiilijätettä, 50 000 m³ vuodessa. Hiekotussepeleitä on tarkoitus hyödyntää suojavallin rakenteessa ja teillä sekä kentän päällysrakenteessa.

Suojavalli rakennetaan alueen pohjoisosassa tasoon +90 tai +120 hankevaihtoehdosta riippuen. Rakentamisaika on lyhimmillään noin 9 vuotta ja pisimmillään lähes 24 v. Tukirakenteissa hyödynnettäisiin betonimurskettä. Hyödynnettävä betoni käsitellään louheen kantavuutta/tukevuutta vastaavaksi pulveroimalla tai murskaamalla erillisellä ympäristöluvalla tai vastaanotetaan suoraan hyödyntämiseen soveltuvaa betonia.

Suojavallin on tarkoitus vähentää melun ja pölyn leviämistä pohjoisen suuntaan ja se tehdään riittävän kokoisena, jotta päälle on mahdollista sijoittaa aurinkopaneeleita.

Arvioitavat vaihtoehdot

- Vaihtoehto 0 (VE0): hankealuetta ei louhita eikä alueelle tule uutta toimintaa.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä suunnitelluilta kohdin ns. spotteina sekoittamatta louherakenteen kanssa.
- Vaihtoehto 3 (VE3): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan.
- Vaihtoehto 4 (VE4): Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 1.11.2022 § 143

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto. Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveysuojeluviranomaisena ja lausuu Seepsula Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan hankkeelle sovelletaan YVA-menettelyä, koska kyseessä on kiven, soran tai hiekan otto vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa sekä jätteiden käsittelylaitos, joissa muuta kuin vaarallista jätettä sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Heti jatkeeksi arviointiohjelmassa todetaan edelleen, että hankkeen tarkoituksena on betoni- ja tiilijätteiden hyödyntäminen, ei kaatopaikkatoiminta. Lupajaoston näkemyksen mukaan hankkeessa pitäisi puhua selkeästi maankaatopaikasta. Jos hanke toteutuu, niin myöhemmin lupaprosessissa tulee joka tapauksessa arviotavaksi, vastaako määrä tarvetta eli onko kyseessä ei-jätteen luokiteltavan maa-aineksen hyödyntäminen vai loppusijoitusalue eli maankaatopaikka.

Kaikissa hankevaihtoehdoissa mainitaan aurinkovoimavallin eli täytön päälle voitaisiin sijoittaa aurinkopaneeleita. Missään ei ole kuitenkaan kerrottu, kuinka paljon niitä sijoitettaisiin eri vaihtoehdoissa. Aurinkopaneelien määrät ja niistä saatava teho olisi olennainen tieto, jos halutaan arvioida aurinkovoimalan merkitystä energiantuotannossa Seepsulan laitoksilla tai muualla. Lupajaosto toteaa lisäksi, että aurinkopaneelien sijoittaminen ei edellytä hankevaihtoehdoissa esitettyjä korkeita vallirakenteita. Tämä puoltaa sitä näkemystä, että maanläjitystoiminta tulisi käsitellä maankaatopaikkana sekä YVA-prosessissa että myöhemmissä mahdollisissa lupaprosesseissa.

Seepsulalla on hankealueen vieressä laaja ottoalue ja kiviainetehdas ja vireillä on uusia lupahakemuksia. Lupatilanne elää koko ajan ja asiaa on selvitetty YVA-ohjelmassa. Arviointiselostuksessa voisi avata ja

perustella uusien ottoalueiden kytkentöjä toisiinsa tai nykytoimintaan. Paras vaikutusarviointi saataisiin ottamalla lähtökohdaksi hankkeesta vastaavan koko toiminta alueella.

Arviointiohjelmassa esitetyt pohjavesiputket keskittyvät olemassa olevan toiminta-alueen itä- ja eteläpuolelle. Hankealueen ympäristössä niitä ei nähtävästi ole. Pohjavesivaikutusten ja virtaussuuntien arviointi edellyttää pohjavesiputkiverkoston täydentämistä. Kaivotiedoissa mainitaan Kesäkylän kaivot. Vantaan puolella lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat kuitenkin hankealueen länsipuolella Ahoniityntien varrella.

Pintavesipäästöjen osalta arviointiohjelmassa todetaan, että hankealueen pohjoisosan suojavallia kiertämään tehdään avouoma, jota kautta pintavaluntana valuvat hulevedet ohjataan ympäristöön. Laskeutusaltaan kautta vedet johdettaisiin vain niissä vaihtoehdoissa, joissa hyödynnetään kierrätysbetonia. Massiivisen täyttöalueen ollessa kyseessä laskeutusallas tulisi olla kaikissa vaihtoehdoissa. Myös vaikutukset Vantaanjokeen on arvioitava.

Alueen maaperä on arviointiohjelman mukaan suurelta osin savea, mutta eteläosassa on hiekkamoreenia sekä kalliomaata. Happamia sulfaattimaita voi hankealueella esiintyä, ja arvioinnissa huomioidaan niiden vaikutukset louhintaan ja maanvastaanottoon. Happamien sulfaattimaiden vastaanotto edellyttää, että arviointiselostuksessa esitetään vaikutusten lieventämiskeinot. Koska läjitysalueen maaperä on pääosin savea ja suunnitellaan kymmenien metrien korkuista vallia, olisi syytä tehdä myös kantavuustarkasteluja.

Maanlajitystoiminnan, louhinnan ja liikenteen vaikutus lähialueen melutasoihin selvitetään melumallinnuksen avulla. Kartoilla on esitettävä sekä päivä- että yöaikaiset melutasot toiminnan eri vaiheissa ja myös muut hankkeet huomioon ottaen.

Arviointiohjelman mukaan liikennöintimäärä kasvaa jokaisessa vaihtoehdossa yhtä paljon. Liikennemäärät kasvavat hankkeen toteutuessa ja raskaiden ajoneuvojen määrä vuorokaudessa kasvaa noin 610 kuormalla suuntaansa. Tavoitteena toiminnassa on, että ylijäämämaita tuovat kuorma-autot vievät jalostettua kiviainesta tai muita alueella valmistettuja tuotteita maanrakennus- tai hyötykäyttökohteisiin. Tavoite on kannatettava, mutta koska näin maksimaalinen kuljetuskaluston käyttö ei todennäköisesti ole realistista, on liikenteen vaikutuksia arvioitava myös sillä olettamuksella, että kuormat eivät ole täysiä molempiin suuntiin.

Arviointiohjelman mukaan Uusimaa-kaavassa 2050 Seepsulan hankealue on osoitettu tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueeksi. Hankealueen luoteispuolelle on osoitettu viheryhteystarve: ”Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesta ekologisesta ja virkistyksestä verkostosta ne yhteystarpeet, joiden toteuttaminen edellyttää muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Merkintä ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia eikä määritä yhteyden leveyttä maastossa.” Vantaan yleiskaavassa 2020, joka on vielä vahvistamatta, hankealueeseen rajautuvat alueet on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Vantaan yleiskaavassa 2020 hankealueen lounaispuolella on myös merkintä ekologisesta runkoyhteydestä maakunnallista ekologista yhteyttä noudatellen.

Vantaan yleiskaavassa ekologisen yhteyden määräyksenä on: ”Yhteys turvaa eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen ja tarkentuu jatkosuunnittelussa. Yhteyden hoidossa, käytössä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja

maisemalliset arvot ja varmistaa, että ekologinen yhteys säilyy tai kehittyy luonnon olosuhteiltaan monipuolisena ja mahdollisimman leveänä”.

Ekologisen yhteyden tarve on osoitettu YVA-ohjelmassa ylimalkaisena toteamuksena, vaikka hankkeella näyttäisi olevan suuret vaikutukset yhteyden sijaintiin ja laatuun. YVA-selostuksessa olisikin syytä tarkastella paremmin ekologisen yhteyden laadun ja jatkuvuuden tilannetta ja mahdollisuuksia hankealueella ja sen ympäristössä.

Hankealueelle toteutetaan YVA-ohjelman mukaan kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys oikea-aikaisesti kesällä, mikä on hyvä asia. Tähän yhteyteen olisi hyvä sisällyttää myös ekologisen yhteyden tarkastelu.

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöjohtajan esityksen mukainen lausunto.

Liitteet:

- sijaintikartta

Täytäntöönpano: Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Muutoksenhakuohje: 3. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)